

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült az 1907/2006/EK REACH és az 1272/2008/EK rendeletek szerint

Tungsten Electrode E3®

Kiállítás dátuma: 2013.09.12.

Verzió: 1

Oldal: 1/7

1. SZAKASZ: Az anyag / keverék és a vállalat / vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító

Kereskedelmi elnevezés: Tungsten Electrode E3®

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

Felhasználási terület: Nem olvadó elektród TIG hegesztéshez; elektród fénytechnikához; elektród plazmavágáshoz, plazmahegesztéshez, plazmaszóráshoz; emissziós katód elektroncsövekhez.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Szállító cég: Alexander Binzel Schweißtechnik GmbH & Co. KG

Cím: Postfach 10 01 53 / D-35331 Gießen

Telefon: +49 (0) 6408/59-0

Sürgősségi telefon: +49 (0) 3019240

E-mail, internet: www.binzel-abicor.com, technischdokumentation@binzel-abicor.com

Forgalmazó cég: Cooptim Hegesztéstechnikai Kft.

Cím: 2030 Érd, Budafoki út 10.

Telefon: +36-23-521400

E-mail: +36-23-521401

www.cooptim.com, kerekes@cooptim.com

1.4. Sürgősségi telefonszám

Cím: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Telefon: 06-80-201199 (ingyenes, éjjel-nappal)

+36-1-4766464

2. SZAKASZ: Veszélyesség szerinti besorolás

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása

Termék meghatározása: Keverék.

1999/45/EK szerint: A termék nem jelölésköteles.

1272/2008/EK szerint: Nincs osztályba sorolva.

A termék a készítmények általános EK besorolási irányelveinek utolsó érvényes kiadásának számítási módszere szerint nem jelölésköteles.

Az osztályba sorolás megfelel a jelenleg érvényes EU-listáknak, de kiegészítjük szakirodalmi és vállalati adatokkal is.

2.2. Címkézési elemek

1999/45/EK szerint:

Veszélyjel: -

R mondatok: -

S mondatok: -

2.3. Egyéb veszélyek

A fiatalkorú munkavállalók foglalkoztatására vonatkozó korlátozásokat be kell tartani.

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült az 1907/2006/EK REACH és az 1272/2008/EK rendeletek szerint

Tungsten Electrode E3®

Kiállítás dátuma: 2013.09.12.

Verzió: 1

Oldal: 2/7

3. SZAKASZ: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

3.2. Keverékek

Általános információ: Az alábbi komponensek és nem veszélyes adalékanyagok keveréke.

Komponensek:

		1999/45/EK	GHS/CLP
50-100% Volfrám, W	CAS-szám: 7440-33-7 EINECS-szám: 231-134-9	Veszélyjel: - R mondat: -	-
0-4% Lantán(III)-oxid	CAS-szám: 1312-81-8 EINECS-szám: 215-200-5	Veszélyjel: - R mondat: -	-
0-4% Cirkon-oxid	CAS-szám: 1314-23-4 EINECS szám: 215-227-2	Veszélyjel: - R mondat: -	-
0-4% Ittrium-oxid	CAS-szám: 1314-36-9 EINECS-szám: 215-233-5	Veszélyjel: - R mondat: -	-

4. SZAKASZ: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános információ: Különleges intézkedés nem szükséges.

A termékkel szennyezett ruházatot azonnal le kell venni.

Belélegezve:

A sérültet friss levegőre kell vinni. Tünetek esetén orvoshoz kell fordulni.

Gondoskodni kell az oxigénellátásról, ha a sérült nem lélegzik vagy a légzése szabálytalan.

Bőrrel érintkezve:

A termék nem irritálja a bőrt.

Szembe jutva:

A szemet ki kell öblíteni bő, folyó vízzel (a szemhéjak széthúzása mellett) pár percen keresztül, majd orvoshoz kell fordulni.

Lenyelve:

A szájat ki kell öblíteni és a sérülttel vizet kell itatni.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Nincs adat.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Lenyelés vagy hányás esetén tüdőaspiráció veszélye áll fenn.

Utólagos megfigyelés szükséges az esetleges tüdőgyulladásra és tüdőödémára vonatkozóan.

5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Oltóanyag

A fém szilárd halmazállapotban nem éghető.

Oltóanyag (megfelelő): Víz, vízpermet, ABC oltópor vagy D tűzosztályú oltópor.

(nem megfelelő): -

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

Fő égéstermék: volfrám-trioxid WO₃ (CAS-szám: 1314-35-8)

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

Környezeti levegőtől független légzőkészüléket kell viselni.

A veszélyeztetett tartályokat vízpermettel kell hűteni. Az égési maradványokat és a szennyezett oltóvizet össze kell gyűjteni és a helyi előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani.

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült az 1907/2006/EK REACH és az 1272/2008/EK rendeletek szerint

Tungsten Electrode E3®

Kiállítás dátuma: 2013.09.12.

Verzió: 1

Oldal: 3/7

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Védőfelszerelést kell viselni. A védtelen személyeket távol kell tartani. Gondoskodni kell a megfelelő szellőztetésről. A gyújtóforrásokat távol kell tartani. A termék gőze/pora/permete ellen légzésvédőt kell viselni. Védőruházatot kell viselni.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Nem szabad a csatornába vagy az élővízbe engedni. Ha lehet, kerülni kell a környezetbe juttatást. A hulladékot, porgyűjtő szűrőt, tartályt biztonságos módon, az előírásoknak megfelelően kell ártalmatlanítani. A tisztítatlan vizet vissza kell tartani és ártalmatlanítani kell.

6.3. A területi elhatárolás és szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

A kiömlött terméket össze kell szedni és egy erre a célra felcímkézett edényzetben kell tárolni ártalmatlanításig.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

Ártalmatlanításra vonatkozó információkat lásd a 13. szakaszban.

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Meg kell akadályozni a részecskék szervezetbe jutását a feldolgozás során megfelelő elszívással, légzésvédelemmel (P2, P3, P4 részecskeszűrő ajánlott, azonosító szín: fehér).

Kerülni kell a porképződést.

Tűz- és robbanásvédelem: Lásd a 15. szakaszban

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

5°C és 30°C közötti hőmérsékleten kell tárolni.

Élelmiszertől távol tartandó.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Ez a termék TIG hegesztéshez való nem olvadó elektródnak készült. A folyamat során képződő port és gőzt el kell szívni megfelelő készülékekkel, szűrőkkel, gázmosókkal. A nemzeti előírásokat be kell tartani.

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése / egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Munkahelyen megengedett levegő koncentráció határérték:

Egyéb inert porok:

Volfrám (CAS-szám: 7440-33-7):

Totális (belélegezhető): 10 mg/m³, respirábilis: 6 mg/m³

Rövid ideig tartó expozíció: 10 mg/m³

Hosszú ideig tartó expozíció: 5 mg/m³

(TRGS-900-Németország)

Ittrium-oxid (CAS-szám: 1314-36-9):

Nincs adat.

Lantán(III)-oxid (CAS-szám: 1312-81-8):

Nincs adat.

Cirkon-oxid (CAS-szám:1314-23-4):

1E mg/m³ (TRGS-900-Németország)

1(I)

Az adatokat az érvényes listák alapján adtuk meg.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Általános biztonsági és higiénés intézkedések:

Munka közben nem szabad enni, inni, dohányozni. Be kell tartani a munkahelyi higiénés intézkedéseket, pl. kezet kell mosni.

Védőkrémet kell használni a megelőző bőrvédelem érdekében.

Légzésvédelem:

Porok/aeroszolok előfordulása esetén ajánlott az elszívás és a részecskeszűrős álarc (P2-es osztályú). Az álarc védelmi osztályát és típusát a tényleges porterhelésnek megfelelően kell megválasztani, főleg tisztítási és karbantartási műveleteknél.

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült az 1907/2006/EK REACH és az 1272/2008/EK rendeletek szerint

Tungsten Electrode E3®

Kiállítás dátuma: 2013.09.12.

Verzió: 1

Oldal: 4/7

Kézvédelem:	Védőkesztyűt kell viselni. A védőkesztyűnek meg kell felelnie a 89/686/EGK rendeletnek. Teljes érintkezés és ívhegesztés esetén a megfelelő pl. KCL 590 cikkszámú védőkesztyű. Ez a védőkesztyű megfelel az EN 61482-1-1 szabvány 2. osztályának és az EN 60903 szabvány 00 osztályának. Ez az ajánlás csak az általunk szállított termékekre és az általunk javasolt felhasználásra vonatkozik. Töredezés vagy más anyagokkal való keveredés esetén a védőkesztyű gyártójához kell fordulni. (pl. KCL GmbH, D-36124 Eichenzell, tel: +49(0)665987300, fax: +49(0)665987155, e-mail: vertrieb@kcl.de)
Szemvédelem:	Szorosan záró védőszemüveget viselni.
Bőrvédelem:	Védőruházatot (hosszú nadrág, hosszú ujjú ing) kell viselni. A bőr ne legyen fedetlen.
Környezeti expozíció:	A maradványokat, hulladékokat, szennyezett szűrőket ártalmatlanítani kell az előírásoknak megfelelően.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	Szilárd.
Szín:	Fémszürke.
Szag:	Szagtalan.
Olvadáspont/ tartomány:	3680°K
Forráspont/ tartomány:	5828°K
Lobbanáspont:	Nincs adat.
Öngyulladás:	A termék nem öngyullad.
Robbanásveszély:	A termék nem robbanásveszélyes.
Oxidáló tulajdonságok:	Nincs besorolva.
Gőznyomás:	0 hPa (20°C-on)
Sűrűség:	18,62 g/cm ³ (20°C-on)
Elektromos vezetőképesség:	18,20 m/Ωmm ²
Oldhatóság vízben:	Nem oldható.
Szerves oldószerek:	0,0% Nem oldódik zsírban. Fokozottan ellenáll a savaknak. Lassan oldódik a HNO ₃ +HF-ben. Alkálikus oxidációs oldadékokban oldódik.
Szilárd anyag tartalom:	100%

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

10.2. Kémiai stabilitás

A termék stabil szabványos feltételek esetén. Az utasításoknak megfelelően használva nem bomlik.

10.4. Kerülendő körülmények

Oxigén jelenlétében és magas hőmérsékleten (> 600°C) oxidáció.

977°C hőmérsékleten vagy afölött szublimáció (volfrám-trioxid WO₃, CAS 1314-35-8).

10.5. Nem összeférhető anyagok

Erős savakkal és/vagy lúgokkal, halogénnel (pl. perklorátok, peroxidok, permanganátok, klorátok, nitrátok, nitritek, kromátok), alkáli fémekkel, alkáli földfémekkel (pl. lítium, nátrium, kálium, magnézium, kalcium) érintkezve heves reakciók fordulhatnak elő (exoterm reakció, gyúlékony gáz képződése, ártalmas/mérgező anyag/gáz képződése), amelyeket el kell kerülni.

10.6. Veszélyes bomlástermékek

Az oxidáció során képződő oxidok elpárologhatnak (volfrám-trioxid WO₃, CAS 1314-35-8) vagy a környezetbe juthatnak.

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült az 1907/2006/EK REACH és az 1272/2008/EK rendeletek szerint

Tungsten Electrode E3®

Kiállítás dátuma: 2013.09.12.

Verzió: 1

Oldal: 5/7

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Akut toxicitás:	A termék nem mutat akut toxicitást szájon át, bőrön át vagy légutakba jutva. <i>Volfrám:</i> LD50: > 2000 mg/kg (szájon át, patkány) LD50: > 2000 mg/kg (bőrön át, patkány) LC50: > 5,4 mg/l, 4 óra (belélegezve, patkány) <i>La₂O₃:</i> Epidemiológiailag megerősített információ nem érhető el a foglalkozási megbetegedésekre vonatkozóan a lantanoidák (pl. La ₂ O ₃) esetében. LD50: > 5 mg/kg (szájon át, patkány) <i>Y₂O₃:</i> Rágcsálókval való kísérletben akut toxicitás (ziháló légzés) megfigyelhető kb. 32 mg/m ³ vagy nagyobb koncentráció 4 órán át tartó belélegzése esetén. LD50: > 5 mg/kg (szájon át, patkány) <i>ZrO₂:</i> Mennyiségi adat nem áll rendelkezésre. Por belélegzése után: neurológiai irritáció a légutakban. A veszélyek kis mértékűeknek tekinthetők.
Krónikus toxicitás:	Tengerimalacokon három héten át végzett, 50 mg T.-por/hét légúti alkalmazása után az eredmények arra a becslésre vezettek, hogy az anyag viszonylag semleges. Ennek ellenére a tüdőszövetben ki mértékű hatás (interstitial cellular proliferation) volt megfigyelhető. T.-port adtak nagyon fiatal patkányok ételébe 2, 5 vagy 10%-os koncentrációban 70 napig. A testsúlygyarapodás 15%-os csökkenését okozta a nőstényeknél, de a hímeknél nem.
Bőrrel érintkezve:	Nincs irritáló hatása.
Szembe jutva:	Nincs irritáló hatása.
Szenzibilizáció:	Szenzibilizáló hatás nem ismert.

12. SZAKASZ: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás

Kétéltűek: LC50: 2,9 mg/l (varangy, *Gastrophryne carolinensis*, 7 nap)

Halak: LC50: 15,6 mg/l (szivárványos pisztráng, *Oncorhynchus mykiss*, 28 nap)

Mikrobiális lebomlás: nem alkalmazható.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság

Nem alkalmazható.

Abiotikus lebomlás:

A volfrámnak többféle oxidációs állapota van (0, 2+, 3+, 4+, 5+, 6+), amelyekből a 6+ a legstabilabb, a többi inkább instabil. Egy vagy több elemmel kombinálódva, pl. oxigénnel, a volfrám ionként jelenik meg. A volfrámvegyületek megtalálhatóak a talajban, vízben volframátként (pl. WO²⁻₄) és más polianionokként. Szerves volfrámkomplexekről nincsenek tanulmányok. Két vegyértékű volfrám csak halogénvegyületekben létezik. A volfrám nagyon hajlamos komplexeket alkotni (pl. heteropoli savakat alkotva foszfor-, arzén-, vanádium-, szilícium- és egyéb oxidokkal). A volfrám oxohalogenidek sorozatát alkotja (pl. WOCl₄).

12.3. Bioakkumulációs képesség

Nincs adat.

12.4. A talajban való mobilitás

A volfrámvegyületek megtalálhatóak a talajban, vízben volframátként (pl. WO²⁻₄) és más polianionokként. Szerves volfrámkomplexekről nincsenek tanulmányok. A volfrámra vonatkozó abszorpció együttható növekszik a csökkenő pH-értéknek megfelelően (pH=5:100-50000; pH=6,5:10-6000; pH=8-9:5-90). Ezen értékeknek megfelelően a mobilitás a talajban és vizekben a kis mértéktől a nulláig terjed. A természetes környezetben a volfrámvegyületek ionok és oldhatatlan szilárd anyag formájában találhatóak és ezért a talaj és a vizek illékonyága nem jelent jelentős környezeti hatást. A legtöbb volfrámvegyület alacsony göznyomáson, 25°C-on jelentkezik.

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült az 1907/2006/EK REACH és az 1272/2008/EK rendeletek szerint

Tungsten Electrode E3®

Kiállítás dátuma: 2013.09.12.

Verzió: 1

Oldal: 6/7

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

Nincs adat.

12.6. Egyéb káros hatások

Vízveszélyeztetési osztály: nem vízveszélyeztető.

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek

Termékkel kapcsolatos javaslat: Ártalmatlanítani a helyi előírások figyelembe vételével szabad. [98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről]

Hulladékkulcs meghatározása: **EWC-kód: 12 01 13 hegesztési hulladékok**
Ennek a terméknek a megfelelő EWC-csoportba, és így megfelelő EWC-kódba való besorolása az anyag felhasználásától függ. Ha az anyagot el kell helyezni, vagy Önöknek szükségük van EWC-kód besorolásra, kérjük, vegyék figyelembe az ide vonatkozó rendeleteket. [16/2001. (VII. 18.) és 10/2002. (III. 26.) KöM rendeletek a hulladékok jegyzékéről]

Szennyezett csomagolással kapcsolatos javaslat: Ártalmatlanítani a helyi előírások figyelembevételével szabad. [442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről]

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

A termék szállítás szempontjából nem veszélyes áru.
Nem tengeri szennyező.

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Érvényes magyar törvények és rendeletek:

Veszélyes anyagok, készítmények: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról
44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet, illetve módosítása [33/2004. (IV. 26.) EszCsM rendelet] a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól
1907/2006/EK REACH (2006. december 18.), illetve módosítása
453/2010/EU rendelet (2010. május. 20.)

Az Európai Parlament és a Tanács **1272/2008/EK** rendelete az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról
25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról

Veszélyes hulladékok: 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
16/2001. (VII. 18.) és 10/2002. (III. 26.) KöM rendeletek a hulladékok jegyzékéről

442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről.

Tűzvédelem: 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

Munkavédelem: 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről

BIZTONSÁGI ADATLAP

Készült az 1907/2006/EK REACH és az 1272/2008/EK rendeletek szerint

Tungsten Electrode E3®

Kiállítás dátuma: 2013.09.12.

Verzió: 1

Oldal: 7/7

3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről

16. SZAKASZ: Egyéb információk

A fenti információk a jelenlegi legjobb tudásunkon alapulnak és a céljuk a termék egészségügyi és biztonsági követelmények szempontjából való leírása. Az adatok nem képeznek semmilyen garanciát a termék alkalmazási tulajdonságaira vonatkozóan. Az adatlap nem mentesíti a felhasználót a tevékenységét szabályozó egyéb előírások ismerete és alkalmazása alól. Felhívjuk a felhasználók figyelmét a vegyi termék rendeltetésétől eltérő felhasználásából eredő kockázatokra.

A veszélyes komponensek R és H mondata: -

Készült az 1907/2006/EK REACH és az 1272/2008/EK alapján vegyi termékhez.

A külföldi biztonsági adatlap (2012.11.12.) alapján készítette az ENVIROBEST Kft. (1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 61.)

Nyomatási dátum: 2013.09.12.